

עפ"ת 58069/01/21 - חאזם רדיע נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים
בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 58069-01-21 רדיע נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 14644/2020

לפני	כבוד השופט מרדכי כדורי
בעניין	חאזם רדיע
	ע"י ב"כ עו"ד יעקוב ג'אבר
נגד	מדינת ישראל
	ע"י ב"כ עו"ד מיכל אזולאי
	מפרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

הרקע:

1. לפני ערעור על גזר דינו של ביהמ"ש לתעבורה בירושלים (כב' השופט א' ארנון) מיום 31/12/2020 בתיק פ"ל 3590-01-20. המערער הורשע על פי הודאתו בעבירות של: נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 בפקודת התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "**הפקודה**"); נהיגה בשכרות, לפי סעיף 62(3) בפקודה; נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף, לפי סעיף 10(א) בפקודה; נהיגה ברכב ללא רישיון רכב בתוקף, לפי סעיף 2 בפקודה; ונהיגת רכב ללא ביטוח, לפי סעיף 2(א) בפקודת ביטוח רכב מנועי, תש"ל-1970.

בית המשפט לתעבורה הטיל על המערער עונש מאסר למשך 14 חודשים בניכוי ימי מעצרו, הפעיל עונש מאסר על תנאי למשך שישה חודשים, באופן ששני חודשי מאסר ירוצו במצטבר וארבעה חודשי מאסר ירוצו בחופף, פסל אותו מלנהוג למשך שבעה חודשים, הפעיל במצטבר עונש פסילת רישיון למשך שישה חודשים והטיל עליו מאסר על תנאי למשך שמונה חודשים ופסילה על תנאי למשך שנה.

הערעור מופנה כלפי חומרת העונש.

2. על פי עובדות כתבי האישום בהן הודה המערער, ביום 11/1/2020 נהג המערער ברכב פרטי בדרך חברון בירושלים. אותה העת:

א. המערער היה פסול מלנהוג לפי ארבעה גזרי דין שניתנו נגדו בבית המשפט לתעבורה בין יום

28/1/2015 ליום 5/8/2019. בגזרי הדין הוטלו על המערער עונשי פסילה לתקופות שבין 34 חודשים לבין שבע שנים. המערער לא הפקיד את רישיון הנהיגה שלו.

ב. המערער היה שיכור, כשבדגימה של אויר נשוף שנתן נמצא אלכוהול בריכוז של 497 מיקרוגרם בליטר.

ג. לא היה למערער רישיון נהיגה בתוקף, כאשר רישיון הנהיגה שלו פקע ביום 1/11/2018.

ד. המערער לא החזיק בתעודת ביטוח בת תוקף לשימוש ברכב.

ה. רישיון הרכב בו נהג פקע ביום 15/11/2019.

גזר דינו של בית המשפט קמא:

3. בגזר דינו עמד בית המשפט קמא על הסכנה הגלומה בעבירה של נהיגת רכב בזמן פסילה, על הדופי הפלילי והמוסרי הטמון בה ועל כך שהיא מבטאת ביזוי של החוק וצווי בית המשפט. בית המשפט קמא ציין, כי כל אחת מהעבירות שעבר המערער מבטאת הפרה חמורה של חוקים וצווים של בית משפט שנועדו להבטיח את שלומם של הציבור ומשתמשי הדרך, וקבע כי שילובן של העבירות מציב את האירוע כבעל חומרה מיוחדת.

עוד עמד בית המשפט קמא על כך שהמערער עבר את העבירות זמן קצר לאחר ששוחרר ממאסר קודם, ועל עברו התעבורתי של המערער הכולל עבירות זהות קודמות. נקבע כי מדובר: **"במקרה מובהק של נאשם רצידיביסטי, נעדר מורא החוק אשר אינו בוחל מלפעול שוב ושוב בניגוד להוראות שיפוטיות הניתנות בעניינו, תוך סיכון שלום הציבור וביטחונו, זאת על אף ריצוי מאסרים בגין אותן עבירות, ואף שתלוי ועומד כנגדו מאסר על תנאי למשך 6 חודשים שהינו להפעלה"**.

בנוסף נתן בית המשפט קמא משקל לתסקיר השלילי שנערך בעניין המערער, לתקופת מעצרו מאחורי סורג וברח ולפרק הזמן בו היה עצור בפיקוח אלקטרוני.

תמצית טענות הצדדים:

4. לטענת המערער, הוא הודה במיוחס לו במטרה לעבור ממעצר מאחורי סורג וברח למעצר בפיקוח אלקטרוני, ומתוך ציפייה ששירות המבחן ישלב אותו בהליך טיפולי. אולם, שירות המבחן לא נפגש אתו אלא פעם אחת ויחידה, וטעה לחשוב שהמערער אינו מקבל עליו אחריות למעשיו. לעמדתו של

המערער, פגישה אחת בשירות המבחן אינה מצדיקה את האמור בתסקיר שנערך בעניינו.

לדברי המערער, לאחר שנגזר דינו הוא פנה ל"רוח בכפר", גוף המשמש חלופת מעצר לגמילה ושיקום, ובאפשרותו להיקלט במקום, אם כך יחליט בית המשפט.

עוד טוען המערער, כי הוא המפרנס של משפחתו, כי מאז מעצרו חדל לעבוד, וכי הוא חש אשמה קשה כלפי משפחתו וכלפי החברה בה הוא חי.

לעמדת המערער, לא היה מקום להטיל עליו עונש העולה על 7 או 8 חודשי מאסר.

לפיכך מבקש המערער לבטל את גזר דינו של בית המשפט קמא ולאפשר לו להשתלב בטיפול. לחלופין מבקש המערער לתת משקל רב יותר לפרק הזמן בו היה עצור בפיקוח אלקטרוני, ולאפשר לו לרצות את עונשו בדרך של עבודות שירות.

5. המשיבה סומכת את ידיה על גזר הדין. לטענתה, המערער הורשע בעבירות שהן מהחמורות שבפקודה, והעונש שהוטל עליו נוטה לקולה. המשיבה ציינה, כי הוטלו על המערער עונשים כבדים בשל עבירות דומות קודמות, וכי הפעם עבר את העבירות בעת שעונש מאסר על תנאי תלוי ועומד נגדו.

דין ומסקנות:

6. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערער להידחות.

7. הלכה ידועה היא, כי ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שהוטל על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים של סטייה קיצונית ממדיניות הענישה במקרים דומים, או כאשר מדובר בטעות מהותית שנפלה בגזר הדין (ראו לדוגמא: ע"פ 4777/17 פלוני נ' מדינת ישראל 10/1/2018).

המקרה שלפניי אינו נמנה על אחד החריגים דלעיל. בשים לב לערכים המוגנים שנפגעו, לעברו התעבורתי של המערער ולנסיבותיו האישיות, העונש שהושת עליו אינו חמור כלל וכלל. אינני סבור שבית המשפט לתעבורה חרג לחומרה ממדיניות הענישה הנוהגת, ואין בפסיקה שהובאה על ידי המערער במהלך הדיון כדי לשנות את המסקנה האמורה.

8. כפי שקבע בית המשפט קמא, ובהתאם למפורט בפסיקה אליה הפנה בגזר דינו, עבירה של נהיגה בזמן פסילה היא עבירה חמורה הטומנת בחובה סיכונים רבים לביטחונם של נוסעים ברכב והולכי רגל, ולא פחות מכך משקפת התייחסות של ביזוי החוק וצווי בית המשפט. יש בעבירה זו לא רק דופי פלילי, אלא

אף דופי מוסרי כפול: הסיכון לנהג עצמו ולעוברי הדרך, וכן קשיים במימוש פיצויים בעקבות תאונות דרכים, אם יתרחשו בעת הנהיגה. יש להוסיף ולהדגיש, כי הנהג בזמן פסילה ממשיך לסכן את שלום הציבור לאחר שבעבר כבר הוכיח שחוקי התעבורה אינם נר לרגליו, ומוכיח במעשיו כי לא ניתן להרחיקו מהכביש כל עוד הדבר תלוי ברצונו הטוב (רע"פ 6115/06 **מדינת ישראל נ' אבו לבן** 8/5/2007).

בעניינו של המערער, מידת הפגיעה בערכים המוגנים הנ"ל גבוהה במיוחד. המערער הוכיח במעשיו, כי אין בענינו משמעות להוראות בית המשפט, ושאמנם לא ניתן להרחיקו מהכביש. כך, על אף שפסילתו של המערער מלנהוג נקבעה בארבעה גזרי דין בהליכים שונים, הוא לא ייחס לכך חשיבות, ושב ואחז בהגה.

9. עבירה של נהיגה בשכרות, כשהיא לעצמה, מעמידה בסכנה של ממש את הנהג עצמו ואת המשתמשים האחרים בדרך. בית המשפט העליון חזר וקבע כי:

"נהיגה בשיכרות הפכה בשנים האחרונות ל'מכת מדינה' אשר מעמידה בסיכון את שלום הציבור ואת ביטחונו. משכך, על בית המשפט מוטלת האחריות להרחיק נהגים פורעי חוק מהכביש ולהחמיר ולנקוט ביד קשה כלפי אלו הנוהגים תחת השפעת משקאות משכרים"
(רע"פ 1316/20 **אבו גאבר נ' מדינת ישראל**, 3/3/2020; רע"פ 4766/19 **יחיה נ' מדינת ישראל**, 15/7/2019).

10. לא די בכך שהמערער נהג בניגוד להוראותיו החוזרות ונשנות של בית המשפט, אלא שהוא הוסיף חטא על פשע, ונהג ברכב בהיותו שיכור, ובכך העלה עשרות מונים את עוצמת הסיכון שיצר.

אין מדובר באירוע חריג או יוצא דופן בהתנהלותו של המערער. למערער 31 הרשעות תעבורה קודמות, בהן חמש עבירות של נהיגה בזמן פסילה ושלוש עבירות של נהיגה בשכרות. על המערער הוטלו עונשי מאסר בפועל בגין עבירות דומות לתקופה של 24 חודשים ומאסרים על תנאי, ללא הועיל. בית המשפט קמא נדרש אפוא לקבוע עונש הולם למעשיו של המערער, אשר יביא בחשבון את מידת הפגיעה בערכים המוגנים, ואת הנסיבות לחומרה המתקיימות בעניינו. עונש קל מזה שהוטל עליו היה רחוק מלבטא כראוי את שיקול ההלימה.

11. אין בידי לקבל את טענות המערער בדבר שילובו בהליך שיקום. בית המשפט קמא הפנה את המערער לשירות המבחן, הוא הגורם המקצועי המוסמך לסייע בידי בית המשפט לעניין זה. דא עקא, בתסקיר שהתקבל בעניינו ציין שירות המבחן, כי המערער מקבל אחריות חלקית בלבד למעשיו, אינו מודע לפסול במעשיו ונותן לגיטימציה להתנהגותו עוברת החוק. המערער אינו רואה בעייתיות בשימוש שהוא עושה באלכוהול, ושולל נזקקות טיפולית בנושא. שירות המבחן מצא כי למערער קושי בהיענות לסמכות וגבולות, כי הוא נעדר מודעות מספקת לחוקי התנועה וכי הוא בעל דפוסי חשיבה והתנהגות מוטעים. למסקנת שירות המבחן, לא תהיה תועלת בשילוב המערער בטיפול. כידוע, אין חובה לקבל תסקיר

משלים לצורך הליך טיפולי, אף אם הדבר מתבקש על ידי שירות המבחן עצמו. לא כל שכן שאין חובה כאמור כאשר אין הדבר מתבקש על ידי שירות המבחן, כפי שהדבר בעניינו של המערער (השוו: רע"פ 2265/18 **עמאר נ' מדינת ישראל** 29/3/2018). פנייתו של המערער לאחר גזר הדין באופן פרטי למוסד טיפולי אינה מעמידה בספק את תסקיר שירות המבחן ואת מסקנתו.

12. תקופת שהותו של המערער במעצר בפיקוח אלקטרוני הובאה בחשבון על ידי בית המשפט קמא במסגרת גזירת העונש המתאים, כפי שהיה עליו לעשות (ראו: ע"פ 7768/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** 20/4/2016; ע"פ 8547/15 **מדינת ישראל נ' מחאג'נה** 5/6/2016). לא מצאתי כי נפל פגם במשקל שניתן לתקופה האמורה במסגרת קביעת העונש המתאים למערער.

13. סיכומי של דבר, לא נפל פגם בגזר דינו של בית המשפט קמא. משכך, הערעור נדחה.

ניתן היום, כ"ט שבט תשפ"א, 11 פברואר 2021.